

**المختصر في صفة العمرة وأحكامها
(الجمعية)**

**Umreja, mënyra dhe rregullat e
saj në formë të përmbledhur.**

Umreja, mënyra dhe rregullat e saj në formë të përmbledhur.

Lavdërimi i takon Allahut, Zotit të botëve! Paqja e bekimi qofshin mbi Profetin tonë Muhamed, mbi familjen dhe mbi të gjithë shokët e tij!

Sakaq...

Kjo është një broshurë e shkurtër mbi mënyrën e kryerjes së umres, rregullat dhe normat e saj, ku jemi përpjekur të shpjegojmë shumicën e asaj që i nevojitet zakonisht atij që kryen umren.

Ne i kërkojmë Allahut që ta bëjë këtë vepër të singertë për Fytyrën e Tij Fisnike dhe të dobishme për të gjithë muslimanët.

Komisioni Shkencor pranë Shoqatës për Shërbimin e Mesazhit Islam në Gjuhë të Ndryshme.

Hyrje

Së pari: Kushtet e pranimit të adhurimit

Adhurimi nuk pranohet tek Allahu i Lartësuar veçse me dy kushte:

1. Singëriteti

Qëllimi duhet të jetë kënaqësia e Allahut dhe bota tjetër. Allahu i Lartësuar thotë:

﴿وَمَا أَمْرُو إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ﴾ [1]

"Dhe nuk ishin urdhëruar për tjetër veçse të adhuronin Allahun, duke qenë të singertë në adhurimin e Tij dhe të pastër nga idhujtaria."

(Sureja el-Bej-jineh, 5)¹ (Surja Bejjine: 5)

Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

«إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى» [2]

"Veprat janë sipas qëllimeve, dhe çdo njeri do ta ketë shpërblimin sipas qëllimit të tij."²

2. Ndjekja e Profetit (paqja qoftë mbi të!) në fjalë dhe vepra. Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ» [3]

"Kushdo që shpik diçka në çështjen tonë (në fe), që nuk është prej saj, ajo është e refuzuar."³ Në një transmetim tjetër thuhet:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ» [4]

"Kush bën një vepër që nuk është në përputhje me udhëzimin tonë, ajo është e refuzuar."⁴

Së dyti: Gjykimi fetar mbi mësimin e mënyrës dhe rregullave të umres.

Ai që dëshiron të adhurojë Allahun përmes një adhurimi, duhet të mësojë udhëzimin e Profetit (paqja qoftë mbi të!) në atë adhurim, që veprimi i tij të jetë në përputhje me Sunetin. Profeti (paqja qoftë mbi të!) i nxiste njerëzit që ta pasonin dhe të

¹ Pra, njeriu duhet të jetë i përkushtuar ndaj Allahut dhe adhurimit të Tij, duke u larguar nga gjithçka tjetër.

(Shpjegim nga Tefsiri i Sa'diut, fq. 538)

² Buhariu nr. 1 dhe Muslimi nr. 1907

³ Buhariu nr. 2697 dhe Muslimi nr. 1718.

⁴ Muslimi nr. 1718

udhëhiqeshin me udhëzimin e tij. Malik ibn Huvejrithi (Allahu qoftë i kënaqur me të!) përcjell se Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

«صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي» [5].

"Faluni ashtu siç më keni parë mua duke u falur."¹

Xhabiri (Allahu qoftë i kënaqur me të) ka thënë:

«رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرْمِي عَلَى رَأْسِهِ يَوْمَ النَّحْرِ وَيَقُولُ: لِتَأْخُذُوا مِنَّا بِكُلِّكُمْ، فَإِنِّي لَا أَدْرِي لَعَلِّي لَا أَحُجُّ بَعْدَ حَجَّتِي هَذِهِ» [6].

"Kam parë Profetin (paqja qoftë mbi të!) duke hedhur gurët nga sipër devesë së tij në Ditën e Kurbanit dhe duke thënë: 'Merrni prej meje ritet tua të Haxhit, sepse nuk e di nëse do të kryej përsëri haxh pas këtij haxhi'."²

Së treti: Vlera e umres

Umreja ka dy lloje vlerash: të përgjithshme dhe të veçanta.

Vlera e përgjithshme:

Nga Ebu Hurejra (Allahu qoftë i kënaqur me të!) transmetohet se Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

«الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا، وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةُ» [7].

¹ Buhariu nr. 6008.

² Muslimi nr. 1297.

"Dy umret, nga njëra te tjetra, janë shlyerje për gjynahet që bëhen ndërmjet tyre, ndërsa Haxhi i pranuar nuk ka shpërblim tjetër përveç Xhenetit."¹

Nga Abdullahu ibn Mesudi (Allahu qoftë i kënaqur me të!) transmetohet se Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

«تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ، فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي الْكَبِيرُ [8] خَبَثَ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَلَيْسَ لِلْحَجِّ الْمُبْرُورِ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ» [9].

"Kryeni vazhdimisht haxhin dhe umren, sepse ato i largojnë varfërinë dhe mëkatet ashtu siç heq zjarri(2) i farkëtarit papastërtitë nga hekuri, ari dhe argjendi. Ndërsa haxhi i pranuar nuk ka shpërblim tjetër përveç Xhenetit."²³

Vlera e veçantë në Ramazan: Nga Ibn Abbasi (Allahu qoftë i kënaqur me të!) transmetohet se Profeti (paqja qoftë mbi të!) ka thënë:

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَفْضِي حَجَّةً مَعِيَ» [10].

"Një umre gjatë Ramazanit është e barabartë me një haxh me mua."⁽³⁾⁴

¹ Buhariu nr. 1773 dhe Muslimi nr. 1349.

² Tirmidhiu nr.810 dhe Nesaiu nr. 2631.

³ Pajisja e farkëtarit dhe e argjendarit në të cilën mban zjarrin. (Libri "Temhid" i Abduberrit 15/102)

⁴ Buhariu nr. 1863 dhe Muslimi nr. 1256.

Mënyra e kryerjes së umres

Së pari: Rregullat e Mikateve (kufijtë e ihramit)

Mikatat: janë vendet që i ka caktuar Profeti (paqja qoftë mbi të!) si kufij nga ku duhet të hyhet në gjendjen e ihramit për këdo që ka për qëllim të kryejë haxhin ose umren.

Kush kalon nga një prej këtyre mikateve (kufijve) me qëllim për haxh ose umre, duhet të hyjë aty në ihram dhe nuk lejohet të kalojë pa hyrë në ihram.

Kush ndodhet më afër Mekës se këto mikate (kufij), kufiri i tij i ihramit është vendi ku ai banon, dhe prej aty hyn në ihram për haxh ose umre.

Banorët e Mekës ose kush vendos të hyjë në ihram nga Meka: për haxhin hyjnë në ihram nga vetë Meka; për umren, duhet të dalin jashtë kufijve të haremit (terroritorit të shenjtë) si në Ten'im p.sh. dhe të hyjnë në ihram që andej.

Kush është në avion, hyn në ihram kur kalon paralel me mikatin. Kështu, ai duhet të përgatitet dhe të veshë rrobat e ihramit përpara se ta kalojë mikatin, dhe kur kalon mbi mikat, shpreh nijetin menjëherë. Atij nuk i lejohet ta vonojë ihramin deri sa të zbresë në aeroport. Sakaq, më mirë për të është të thotë “lebbejke” pak përpara mbërritjes në mikat për shkak të shpejtësisë së avionit.

Së dyti: Mënyra e hyrjes në ihram dhe rregullat e tij

Për atë që ka për qëllim hyrjen në ihram, është e pëlqyeshme të bëjë këto gjëra:

1. Të lahet: është sunet i fortë për burra e gra, përfshirë gratë me menstruacione dhe lehonat.

2. Të parfumoset me parfumin më të mirë që ka - si vaji i drurit të udit etj - në kokë dhe mjekër, dhe nuk ka problem nëse aroma mbetet pas hyrjes në ihram. Gruas nuk i lejohet të përdorë parfum që ka aromë, që të mos ndihet nga burrat e huaj.

3. Të veshë rrobat e ihramit: për burrin janë dy copa (izar dhe rida'), të bardha e të pastra ose të reja. Gruaja vesh çfarë të dojë, pa u zbukuruar, nuk vesh nikab as doreza, por mbulon fytyrën dhe duart me diçka tjetër kur ka burra të huaj përreth.

4. Është sunet të hyjë në ihram pas faljes së një namazi, qoftë farz apo nafile.

Pastaj thotë: “Lebbejke Allahumme umraten” (Të përgjigjem o Zot për kryerjen e umres). Nëse bën umre për dikë tjetër, thotë: “Lebbejke Allahumme umraten an ‘filan’” (Të përgjigjem o Zot për kryerjen e umres për filanin).

Nëse ka frikë se mund ta ndalojë diçka nga përfundimi i riteve, vendos kushtin duke thënë: “(Të përgjigjem o Zot për kryerjen e umres, e nëse më del ndonjë pengesë, atëherë lirimi im është aty

ku më del pengesa). Në këtë rast, nëse pengohet, mund të dalë nga ihrami pa detyrime.

Mandej ai apo ajo duhet të thotë sa më shpesh: *Lebbejke Allahumme lebbejk, lebbejke la sherike leke lebbejk, innel-hamde uen-ni'mete leke uel-mulk, la sherike lek.*

Burri e thotë me zë të lartë, po ashtu dhe gruaja nëse s'ka burra të huaj pranë.

Njeriu që është në ihram duhet ta thotë sa më shpesh telbijen, sidomos kur ndryshon gjendja ose koha, si p.sh. kur ngjitet, kur zbret, kur bie nata ose kur agon dita.¹

Telbija në umre thuhet nga momenti i hyrjes në ihram deri sa të fillojë tavafi.

Ndalohet që personi në ihram të bëjë ndonjë nga gjërat që janë të ndaluara në këtë gjendje, derisa të dalë nga ihrami.

Së treti: Mënyra e kryerjes së tavafit

Kur personi në ihram hyn në Xhaminë e Shenjtë, është e pëlqyeshme të hyjë me këmbën e djathtë

¹ Kuptimi i fjalëve të telbijes:

“Lebbejke Allahumme”: do të thotë “Të përgjigjem Ty o Zot vazhdimisht në kryerjen e adhurimeve!”.

“El-hamd”: pohimi i përsosurisë për Allahun me dashuri dhe madhërim.

“En-ni'meh”: të mirat që u jep Zoti robërve të Tij, si plotësimi i kërkesave dhe largimi i të keqes.

“El-mulk”: zotërimi dhe sundimi janë vetëm për Allahun.

“La sherike lek”: askush nuk të shoqëron në cilësitë e Tua, përfshirë sundimin, krijimin, përkujdesin dhe hyjninë.

(Marrë shkurtimisht nga "Mexhmu' Fetava ue Resa'il el-Uthejmin", vëllimi 22, fq. 96.)

dhe të thotë lutjen e hyrjes në xhami. Një nga versionet më të sakta të transmetuara për këtë është të thuhet: “O Allah, më hap dyert e mëshirës Sate.” Kjo lutje thuhet kur hyn në çdo xhami, jo vetëm në Xhaminë e Shenjtë.

Kur personi dëshiron të fillojë tavafin, ai e ndërpret telbijen, dhe bën ritualin e idtibasë (duke futur pjesën e mesme të rrobës nën sqetullën e djathtë dhe duke vendosur dy skajet e saj mbi shpatullën e majtë). Pas përfundimit të tavafit, ai e rikthen rrobën në gjendjen e mëparshme, sepse rituali i idtibasë bëhet vetëm gjatë tavafit.

Më pas drejtohet nga guri i zi, e prek atë me dorën e djathtë dhe e puth. Nëse nuk ka mundësi ta puthë, atëherë vetëm e prek dhe puth dorën. Nëse nuk mund ta prekë me dorë, e prek me një mjet si shkop dhe e puth atë. Nëse nuk i mundësohet as kjo, atëherë e përshëndet nga larg me dorë dhe nuk e puth dorën. Është më e mirë të mos shtyhet e të mos dëmtojë njerëzit dhe të mos dëmtohet vetë [për të prekur gurin e zi].

Gjatë prekjes ose bërjes me shenjë drejt gurit të zi thotë: “Allahu ekber.”

Pastaj fillon tavafin, duke e pasur Qaben në të majtën e tij. Kur arrin te këndi jugperëndimor (Ruknul-Jemani), e prek atë pa e puthur. Nëse nuk ka mundësi, nuk është e pëlqyeshme të shtyhet për ta prekur dhe as të bëjë me shenjë drejt tij.

Midis Ruknul-Jemanit dhe gurit të zi, thuhet:

“Zoti ynë, na jep të mira në këtë botë dhe të mira në botën tjetër, dhe na ruaj nga ndëshkimi i Zjarrit.”

Sa herë që kalon pranë Gurit të Zi, ia bën me dorë dhe thotë: “Allahu ekber.”

Gjatë tavafit, mund të thotë çfarë të dëshirojë nga dhikri, lutjet dhe leximi i Kuranit.

Është prej sunetit që në tri rrotullimet e para të ecë shpejt me hapa të shkurtër (kjo quhet ramel). Ndërsa në katër rrotullimet e tjera ecën në mënyrë normale.

Pasi ta përfundojë tavafin, shkon te Mekami i Ibrahimit dhe lexon:

﴿...وَاتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ...﴾

“Dhe merreni Mekamin (vendin) e Ibrahimit si vend faljeje (namazi)” (Bekareh:125) Pastaj fal dy rekate pas tij nëse mundet, në të kundërtën, i fal kudo në xhami. Në rekatin e parë, pas fatihasë, lexon:

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾

Suren "Kul Ja ejjuhel Kafirun". (El-Kafirun:1) Ndërsa në rekatin e dytë, pas Fatihasë, thotë:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

Suren "Kul Huvallahu ehad". (El-Ihlas:1)

Së katërti: Mënyra e kryerjes së Sa'jit

Pasi të përfundojë tavafin dhe dy rekatet e tij, shkon drejt vendit të sa'jit (mes Safasë dhe Mervasë). Kur afrohet te Safaja, lexon:

﴿إِنَّ الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ...﴾

“Vërtet Safaja dhe Mervaja janë nga shenjat e Allahut...” (El-Bekareh:158) Pastaj thotë:

«أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ بِهِ» [12].

"E nis me atë që e nisi Allahu." (12)¹

Pastaj ngjitet te kodra e Safasë, derisa të shohë Qaben ose drejtimin e saj, dhe kthehet me fytyrë nga ajo duke thënë:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَرَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ. قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ [13].

"La ilahe il-lellahu uahdehu la sherike leh, lehul mulku ue lehul hamdu ue huve ala kul-li shej'in kadir. La ilahe il-lellahu uahdeh, enxheze ua'deh, ue nesara abdeh, ue hezemel ahzabe uahdeh" ("Nuk ka të adhurar tjetër me të drejtë përveç Allahut, i Vetëm, pa ortak. Atij i përket pushteti dhe lavdia dhe Ai ka fuqi mbi çdo gjë. Nuk ka të adhurar tjetër me të drejtë përveç Allahut, i Vetëm, e përmbushi premtimin e Tij, e ndihmoi robin e Tij, dhe i mposhti aleatët i Vetëm.)" Këtë e përsërit tri herë dhe ndërmjet kësaj bën lutje.(13)

Pastaj zbret nga Safaja në drejtim të Mervasë me ecje normale. Kur arrin në zonën midis dy flamujve jeshilë, vrapon me shpejtësi. Pasi kalon flamurin e

¹ Muslimi nr.1218

dytë jeshil, vazhdon me ecje normale. Vrapimi nuk vlen për gratë.

Kur arrin te Merva, vepron siç bëri te Safaja (si në paragrafin nr. 2 më sipër).

Pastaj kthehet nga Merva te Safa, duke ecur dhe kur arrin te flamuri jeshil, vrapon, derisa të arrijë te flamuri i dytë jeshil. Kur të arrijë te i dyti, ecën në mënyrë të zakonshme.

Kështu vepron derisa të përfundojë shtatë xhirot; shkuarja nga Safa në Merva është një xhiro dhe kthimi nga Merva në Safa është xhiro tjetër.

Gjatë sa'jit mund të thotë çfarë të dëshirojë nga dhikri, lutjet dhe leximi i Kuranit.

Së pesti: Mënyra e qethjes dhe prerjes së flokëve

Pasi përfundon tavafin dhe sa'jin, umrexhiu (ai që kryen umren) duhet të qethë ose të presë flokët, nëse është burrë. Prej Sunetit është që qethja ose prerja të përfshijë gjithë kokën.

Rruajtja e flokëve është më e pëlqyeshme se shkurtimi, përveç kur sezoni i haxhit është afër dhe nuk ka kohë që të rriten flokët; atëherë është më mirë të shkurtohen.

Ndërsa gruaja shkurton pak nga skajet e flokëve të saj, sa majat e mollëzave.

Ndalesat e ihramit:

Gjërat që ndalohen gjatë ihramit janë:

1. Rruajtja, shkurtimi ose shkulja e qimeve prej çfarëdo pjese të trupit.

2. Prerja e plotë ose e pjesshme e thonjve, të dorës ose të këmbës.

3. Mbulimi i kokës me diçka që qëndron ngjitur me të, si kapele, shall, turban, apo hedhja e diçkaje mbi kokë; si rrobë, shami, batanije, karton apo diçka tjetër që shërben për mbulimin e kokës. Kjo vlen vetëm për burrat dhe jo për gratë.

4. Veshja e rrobave të zakonshme të qepura sipas trupit, si këmisha, pantallonat, çorapet, dorezat. Kjo vlen vetëm për burrat. Ndërsa femrat ndalohen nga:

a. Veshja e nikabit, burkës dhe çdo gjë që e mbulon fytyrën sikurse nikabi. Ato duhet të mbulojnë fytyrën me mbulesën e zakonshme para burrave të huaj, edhe nëse ajo e prek fytyrën. Nuk është e ligjshme të vendosin një lidhëse, për të penguar mbulesën që të mos prekë fytyrën, ngase nuk ka argument për ligjshmërinë e një gjëje të tillë.

b. Gratë nuk duhet të veshin doreza; në prani të burrave të huaj ato duhet t'i mbulojnë duart me rrobën e tyre.

5. Parfumosja në trup ose në rrobat e ihramit.

6. Vrasja e gjahut të tokës, ose kapja e tij edhe nëse nuk e vret.

7. Propozimi për martesë, qoftë për vete, qoftë për të tjerët.

8. Kryerja e kontratës martesore.

Prekja ose përqafimi me epsh midis bashkëshortëve.

Marrëdhëniet seksuale.

Veprimet e umres në mënyrë të përmbledhur (vendosen në kapakun e librit ose në faqen e fundit).

1. Larja
2. Parfumosja
3. Veshja e rrobave të ihramit
4. Ihrami: nijeti i fillimit të ritualit të umres
5. Telbija
6. Tavafi rreth Qabes
7. Falja e dy reakteve pas Mekamit të Ibrahimit a.s.
8. Sa'ji midis Safasë dhe Mervasë
9. Qethja (rruajtja) ose prerja e flokëve Allahu është më i dijshtmi; paqja dhe bekimet e Tij qofshin për pejgamberin tonë, Muhamedin.

Përmbajtja

Umreja, mënyra dhe rregullat e saj në formë të përmbledhur.	2
Hyrje	2
Së pari: Kushtet e pranimit të adhurimit.....	2
Së dyti: Gjykimi fetar mbi mësimin e mënyrës dhe rregullave të umres.....	3
Së treti: Vlera e umres.....	4
Mënyra e kryerjes së umres	6
Së pari: Rregullat e Mikateve (kufijtë e ihramit)	6
Së dyti: Mënyra e hyrjes në ihram dhe rregullat e tij	7
Së treti: Mënyra e kryerjes së tavafit.....	8
Së katërti: Mënyra e kryerjes së Sa'jit	10
Së pesti: Mënyra e qethjes dhe prerjes së flokëve	12
Ndalesat e ihramit:	12
Veprimet e umres në mënyrë të përmbledhur (vendosen në kapakun e librit ose në faqen e fundit).....	14